

V Štrasburgu 13. 11. 2018
COM(2018) 880 final

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE,
RADE, EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU
A SOCIÁLNEMU VÝBORU, VÝBORU REGIÓNOV A EURÓPSKEJ INVESTIČNEJ
BANKE**

**Príprava na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie 30. marca 2019: krízový
akčný plán**

**OZNÁMENIE KOMISIE EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEJ RADE,
RADE, EURÓPSKEJ CENTRÁLNEJ BANKE, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU
A SOCIÁLNEMU VÝBORU, VÝBORU REGIÓNOV A EURÓPSKEJ INVESTIČNEJ
BANKE**

**Príprava na vystúpenie Spojeného kráľovstva z Európskej únie 30. marca 2019: krízový
akčný plán**

*Európska rada znova vyzýva členské štáty, inštitúcie Únie a všetky
zainteresované strany, aby zintenzívnili prácu s cieľom zaistiť pripravenosť na všetkých
úrovniah a na všetky výsledky.*

Európska rada (článok 50), 29. júna 2018¹

1. Úvod

Spojené kráľovstvo sa rozhodlo opustiť Európsku úniu iniciovaním postupu stanoveného v článku 50 Zmluvy o Európskej únii. Komisia vyjadruje nad týmto rozhodnutím poľutovanie, no rešpektuje ho.

Spojené kráľovstvo sa 30. marca 2019² stane treťou krajinou. Ak sa v ratifikovanej dohode o vystúpení nestanoví iný dátum, uvedeným dňom sa na Spojené kráľovstvo prestane vzťahovať všetko primárne a sekundárne právo Únie.

Ako bolo zdôraznené v prvom oznámení Komisie o pripravenosti na brexit z 19. júla 2018³, bez ohľadu na predpokladaný scenár bude mať rozhodnutie Spojeného kráľovstva značný rušivý vplyv. Komisia preto európskych občanov, podniky a členské štáty neustále vyzývala,

---

¹ <https://www.consilium.europa.eu/media/35966/29-euco-art50-conclusions-en.pdf>.

² Spojené kráľovstvo 29. marca 2017 predložilo oznámenie o svojom úmysle vystúpiť z Únie podľa článku 50 Zmluvy o Európskej únii. Znamená to, že pokiaľ sa v ratifikovanej dohode o vystúpení nestanoví iný dátum alebo pokiaľ Európska rada v súlade s článkom 50 ods. 3 Zmluvy o Európskej únii po dohode so Spojeným kráľovstvom jednomyseľne nerozhodne, že uplatňovanie zmlúv sa skončí k neskoršiemu dátumu, všetko primárne a sekundárne právo Únie sa prestane vzťahovať na Spojené kráľovstvo od 30. marca 2019, 00.00 h (SEČ). Doposiaľ Komisia nedostala žiadnu informáciu, ktorá by naznačovala, že by Spojené kráľovstvo mohlo požiadať o predĺženie členstva v EÚ.

³ COM(2018) 556 final/2.

aby sa pripravili na všetky možné scenáre a aby posúdili príslušné riziká a plánovali opatrenia na ich zmiernenie. Dňa 29. júna 2018 Európska rada znova vyzvala členské štáty, inštitúcie Únie a všetky zainteresované strany, aby zintenzívnili prácu s cieľom zaistiť pripravenosť na všetkých úrovniach a na všetky výsledky⁴.

Toto oznámenie má reagovať na uvedenú výzvu a sústreďí sa na scenár bez dohody. Identifikujú sa v ňom kľúčové oblasti a kľúčové opatrenia, ktoré treba prijať, ako aj štruktúra pre diskusie a koordináciu členských štátov medzi novembrom 2018 a 29. marcom 2019.

EÚ a Spojené kráľovstvo rokujú o dohode o vystúpení od mája 2017. Na úrovni vyjednávačov bol dosiahnutý pokrok, pokiaľ ide o právne znenie dohody vrátane dojednaní pre prechodné obdobie do 31. decembra 2020, ktorý bol zverejnený 19. marca 2018⁵. Ďalší pokrok oznámili v spoločnom vyhlásení vyjednávači Komisie a Spojeného kráľovstva 19. júna 2018⁶. Dňa 17. októbra 2018 Európska rada (článok 50) vyzvala Komisiu ako vyjednávača Únie, aby sa naďalej usilovala o dosiahnutie dohody v súlade s už schválenými usmerneniami Európskej rady. Tieto rokovania prebiehajú a Komisia ako vyjednávač Únie je naďalej odhodlaná dosiahnuť dohodu o riadenom vystúpení. Hoci sa v mnohých ohľadoch podarilo dosiahnuť pokrok a napriek značnému úsiliu a intenzívnym rokovaniam, nezhody v niektorých oblastiach pretrvávajú. Navyše ani dosiahnutie dohody s vládou Spojeného kráľovstva nezaručuje, že Spojené kráľovstvo dohodu o vystúpení ratifikuje do 29. marca 2019.

2. Potreba pripraviť sa – opatrenia na úrovni EÚ

Príprava na vystúpenie Spojeného kráľovstva **prebieha súčasne s rokovaniami**. Komisia bude naďalej v plnom rozsahu vykonávať svoju úlohu.

Komisia **preskúmala *acquis* EÚ**, t. j. existujúce predpisy práva EÚ, aby určila, ktoré predpisy treba upraviť v rámci každého scenára a ktoré opatrenia bude nutné zaviesť len v prípade scenára bez dohody. Na základe tohto preskúmania Komisia predložila osem **legislatívnych návrhov týkajúcich sa pripravenosti**, v ktorých sa stanovujú opatrenia, ktoré musia byť prijaté bez ohľadu na to, či bude vystúpenie Spojeného kráľovstva riadené alebo nie. Tieto opatrenia sú uvedené v prílohe 1. Príkladom takýchto opatrení sú úpravy pravidiel schvaľovania motorových vozidiel alebo v súvislosti s organizáciami vykonávajúcimi inšpekcie lodí, ako aj rozdelenie colných kvót uvedených v listine koncesíí a záväzkov Európskej únie v rámci Svetovej obchodnej organizácie medzi Spojené kráľovstvo a EÚ²⁷. Zároveň s týmto oznámením Komisia prijala posledné dva z uvedených návrhov – konkrétne návrh na prispôbenie odkazov na ciele EÚ v oblasti energetickej efektívnosti (vyjadrené v absolútnych hodnotách) do roku 2030 a návrh o vízových pravidlách, ktoré sa budú vzťahovať na štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva po jeho vystúpení z Únie⁷.

Prijalo sa takisto množstvo **vykonávacích a delegovaných aktov**, ktoré sú tiež potrebné v rámci každého scenára, prípadne sa takéto akty pripravujú. Patria medzi ne napríklad akty týkajúce sa zaobchádzania so Spojeným kráľovstvom v súvislosti so štatistickými údajmi,

⁴ <https://www.consilium.europa.eu/media/35966/29-euco-art50-conclusions-en.pdf>

⁵ https://ec.europa.eu/commission/publications/draft-agreement-withdrawal-united-kingdom-great-britain-and-northern-ireland-european-union-and-european-atomic-energy-community-0_en
https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/draft_agreement_coloured.pdf

⁶ https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/joint_statement.pdf

⁷ Pozri nižšie oddiel o občanoch.

presunutia funkcie spravodajcu pre posudzovanie niektorých chemických látok zo Spojeného kráľovstva na iný členský štát a zmien povolení na uvedenie liekov na trh. Všetky tieto akty sú cielené a zamerané na brexit a sú uvedené v prílohe 2.

Komisia tiež spolupracuje s **príslušnými agentúrami**. Vzhľadom na osobitné okolnosti v sektore letectva napríklad Komisia vyzvala Európsku agentúru pre bezpečnosť letectva (EASA), aby v rámci príprav na obdobie po vystúpení Spojeného kráľovstva z Európskej únie začala spracúvať niektoré žiadosti zo Spojeného kráľovstva. Európska agentúra pre lieky (EMA) vykonala viacero prieskumov a v náležitých prípadoch kontaktovala držiteľov povolení na uvedenie na trh EÚ, aby im pripomenula potrebu prijať prípravné opatrenia. Európska chemická agentúra (ECHA), Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín (CPVO) a EMA previedli regulačné funkcie zo Spojeného kráľovstva na iné členské štáty.

Únia takisto prijíma všetky potrebné kroky, aby zabezpečila presunutie agentúr a subjektov EÚ so sídlom v Spojenom kráľovstve (napr. Európska agentúra pre lieky, Európsky orgán pre bankovníctvo, Poradná rada pre Severné more, záložné pracovisko Strediska na monitorovanie bezpečnosti systému Galileo a operačné veliteľstvo) do EÚ27 pred dátumom vystúpenia.

Komisia tiež v záujme Únie podporuje Spojené kráľovstvo, aby pristúpilo k Dohovoru o spoločnom tranzitnom režime ako tranzitná krajina, ktorá nie je členom EÚ, za predpokladu, že bude pripravené splniť podmienky dohovoru, a tiež k Dohovoru o zjednodušení formalít pri preprave tovaru. Z toho istého dôvodu Komisia podporuje pristúpenie Spojeného kráľovstva k Dohode o vládnom obstarávaní.

Pracuje sa aj v iných oblastiach činnosti vrátane veľmi praktických aspektov vnútornej pripravenosti EÚ, ako sú odpojenia a prispôbenia databáz a systémov IT a iných platforiem na komunikáciu a výmenu informácií, ku ktorým by už Spojené kráľovstvo nemalo mať prístup.

Komisia taktiež naďalej **diskutuje o prípravách na vystúpenie s členskými štátmi EÚ27**, a to pokiaľ ide o všeobecné otázky pripravenosti, ako aj konkrétne odvetvové, právne a administratívne kroky. Členské štáty a Komisia v tejto súvislosti čoraz intenzívnejšie pracujú prostredníctvom odvetvových seminárov organizovaných pracovnou skupinou Rady (článok 50).

3. Potreba pripraviť sa – opatrenia občanov, podnikov a členských štátov

Ako zdôraznila Komisia vo svojom prvom oznámení o pripravenosti na brexit z 19. júla 2018, pripravenosť na vystúpenie Spojeného kráľovstva musí byť spoločným úsilím na úrovni EÚ, na celoštátnej, regionálnej a miestnej úrovni, ako aj zo strany hospodárskych subjektov. Na to, aby sme boli pripravení na vystúpenie a aby sme zmiernili najhoršie vplyvy potenciálneho scenára neriadeného odchodu, musia všetci aktéri prevziať zodpovednosť.

Opatrenia členských štátov EÚ27

Členské štáty sa začali pripravovať na vystúpenie Spojeného kráľovstva **identifikovaním potrebných úprav svojich právnych predpisov a nevyhnutných administratívnych a praktických opatrení**. Úsilie v tejto oblasti treba zintenzívniť a súvisiace opatrenia prioritne implementovať. Vnútroštátne opatrenia vrátane nevyhnutného zvýšenia **ľudských**

zdrojov (napr. v prípade colníkov a úradných veterinárnych lekárov) a zavedenie, prispôsobenie alebo posilnenie potrebnej infraštruktúry (napríklad v prístavoch a letiskách) sú ústredným prvkom krízového plánovania.

Členské štáty vrátane vnútroštátnych orgánov budú zohrávať kľúčovú úlohu pri vykonávaní a presadzovaní práva EÚ vo vzťahu k Spojenému kráľovstvu ako tretej krajine. Okrem iného pôjde o vykonávanie hraničných kontrol a spracovanie potrebných povolení a licencií. V dôsledku brexitu sa tiež obnoví námorná hranica v Severnom mori a severnom Atlantiku. Účinné monitorovanie a kontrola činností vo vodách Únie si vyžadujú dodatočné úsilie členských štátov a v rámci regionálnej spolupráce. Členské štáty by mali zabezpečiť, aby sa tieto opatrenia dokončili včas pred vystúpením, s ohľadom na to, že túto infraštruktúru by bolo treba v každom prípade prispôsobiť alebo posilniť pred uplynutím prípadného prechodného obdobia.

Komisia spolupracuje s členskými štátmi na **koordinácii** opatrení, ktoré prijímajú, aby sa zaistila konzistentnosť príprav na krízovú situáciu v rámci Európskej únie a ich súlad so všeobecnými zásadami uvedenými nižšie⁸. V rovnakom duchu by sa členské štáty **mali zdržať dvojstranných rokovaní a dohôd** so Spojeným kráľovstvom, ktoré by oslabovali jednotu EÚ.

Pokiaľ ide o potreby v oblasti **finančných zdrojov** a/alebo technickej pomoci, platné pravidlá štátnej pomoci umožňujú riešiť problémy, ktorým by mohli čeliť podniky v prípade brexitu bez dohody. Tieto pravidlá napríklad umožňujú poskytnutie pomoci na poradenstvo pre malé a stredné podniky (MSP) alebo pomoci na podporu vzdelávania, ktorá by mohla MSP pomôcť pri príprave (aj na možné budúce colné formality). Usmernenia o záchrane a reštrukturalizácii obsahujú ustanovenia o schémach dočasnej podpory na reštrukturalizáciu pre MSP, ktoré by mohli byť užitočné pri riešení problémov týchto podnikov s likviditou v dôsledku brexitu. Prístup k financovaniu môže mať rôzne formy, napr. prostredníctvom štátom financovaných systémov poskytovania úverov rešpektujúcich referenčnú sadzbu alebo štátnych záruk podľa oznámenia o zárukách.

Komisia je pripravená začať ihneď spolupracovať s členskými štátmi, ktoré budú najviac zasiahnuté neriadeným vystúpením Spojeného kráľovstva, a preskúmať pragmatické a efektívne riešenia podpory v súlade s právom EÚ v oblasti štátnej pomoci. Komisia poskytne podporu najmä Írsku pri hľadaní riešení osobitných problémov jeho podnikov.

Technickú a finančnú pomoc od Európskej únie možno poskytnúť aj v oblastiach, ako je napríklad odborná príprava colníkov v rámci programu Colníctvo 2020. Z iných programov možno podporiť podobné projekty odbornej prípravy v oblasti sanitárnych a rastlinolekárskeho kontrol. Pokiaľ ide o poľnohospodárstvo, súčasťou práva EÚ je množstvo nástrojov, ktoré umožnia zvládnuť bezprostredné následky vystúpenia Spojeného kráľovstva z Európskej únie, najmä v rámci scenára bez dohody.

Vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ ovplyvní v rôznej miere všetky členské štáty, ale žiaden z nich tak ako Írsko. Na základe vyššie uvedených zásad je Komisia pripravená podporovať Írsko pri hľadaní riešení konkrétnych výziev. Komisia je takisto odhodlaná zabezpečiť pokračovanie existujúcich programov PEACE a INTERREG medzi pohraničnými grófstvami Írska a Severného Írska, v ktorých je Spojené kráľovstvo partnerom. Komisia v tejto súvislosti predložila príslušné návrhy pre budúci viacročný finančný rámec. Komisia sa

---

⁸ Pozri oddiel 4.

domnieva, že v prípade neriadeného vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ by sa táto podpora mala ešte posilniť, pretože problémy, ktorým bude treba čeliť, budú obzvlášť naliehavé.

Opatrenia občanov a podnikov

Krízové opatrenia prijaté orgánmi členských štátov alebo EÚ nemôžu nahradiť kroky, ktoré musí prijať každý občan a podnik, aby sa pripravil na vystúpenie Spojeného kráľovstva z EÚ. V prípadoch, keď bude potrebné získať nové povolenia, licencie alebo osvedčenia, **je zodpovednosťou každého subjektu, aby o ne včas požiadal.**

V snahe pomôcť **zainteresovaným stranám** pripraviť sa na vystúpenie Spojeného kráľovstva zverejnila Komisia 78 podrobných informačných oznamov týkajúcich sa jednotlivých odvetví, v ktorých opisuje kroky, ktoré by mali prijať⁹. Členské štáty by mali naďalej komunikovať s občanmi a podnikmi, najmä malými a strednými podnikmi, aby im pomohli pri príprave na vystúpenie.

4. Krízové opatrenia na úrovni EÚ

Nad rámec opatrení na zaistenie pripravenosti, ktoré sú opísané vyššie, krízové plánovanie pozostáva z plánovania opatrení, ktoré by boli potrebné na zmiernenie účinkov vystúpenia Spojeného kráľovstva z Únie bez dohody o vystúpení. V prípade scenára bez dohody sa na Spojené kráľovstvo prestane vzťahovať všetko primárne a sekundárne právo EÚ a účinky vystúpenia sa prejavia odo dňa vystúpenia. Výnimočne v záujme Európskej únie a na ochranu jej základných záujmov plánuje Komisia **obmedzený počet krízových opatrení**, ktoré majú zmierniť výrazné narušenia v niektorých úzko vymedzených oblastiach. Tieto narušenia sa budú v jednotlivých odvetviach a v jednotlivých členských štátoch EÚ²⁷ odlišovať.

Hoci prípravy na to, že sa Spojené kráľovstvo stane treťou krajinou, by boli v mnohých ohľadoch rovnaké bez ohľadu na to, či bude alebo nebude existovať dohoda o vystúpení obsahujúca ustanovenia o prechodnom období, v druhom z uvedených prípadov by sa museli uskutočniť **oveľa rýchlejšie**. Náhly charakter scenára bez dohody by si takisto vyžiadal určité osobitné opatrenia.

Zásady krízových opatrení

Všeobecne platí, že predpisy Európskej únie vrátane predpisov upravujúcich fungovanie vnútorného trhu sa môžu prispôbiť zmene rozsahu ich územnej pôsobnosti. Mnohé z nich boli vypracované v čase, keď mala Európska únia menej členov, a uplatňovali sa naďalej, aj keď počet členských štátov vzrástol zo šesť na 28. Po odchode Spojeného kráľovstva bude Európska únia ďalej fungovať a uplatňovať svoje predpisy v rámci svojich hraníc.

Celkový prístup ku krízovému plánovaniu by mal zohľadňovať to, že v prípade scenára bez dohody nebude Spojené kráľovstvo od 30. marca 2019 viazané žiadnymi predpismi EÚ a mohlo by sa od nich začať rýchlo odchyľovať. Krízové opatrenia sa prijímú len ak to bude úplne nevyhnutné a v záujme Európskej únie a jej občanov. Pôjde len o obmedzený počet prípadov, v ktorých existujúce predpisy neposkytujú dostatočné riešenie na zmiernenie

⁹ Úplný zoznam je k dispozícii v prílohe 3.

najzávažnejších negatívnych dôsledkov vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ bez dohody pre Európsku úniu a jej občanov. Tieto opatrenia by nemali znevýhodniť spoločnosti z EÚ v porovnaní s ich konkurentmi v Spojenom kráľovstve. Zároveň by nemali kompenzovať spoločnosti, ktoré na rozdiel od svojich konkurentov neprijali potrebné opatrenia na zaistenie pripravenosti, pretože by tak došlo k narušeniu rovnakých podmienok na trhu.

Podľa názoru Komisie by sa krízové opatrenia prijaté na všetkých úrovniach mali riadiť týmito všeobecnými zásadami:

- krízové opatrenia by **nemali reprodukovat' výhody členstva v Únii**, ani podmienky akéhokoľvek prechodného obdobia stanoveného v návrhu dohody o vystúpení,
- krízové opatrenia budú mať v zásade **dočasný charakter** a nemali by vo všeobecnosti platiť dlhšie ako do konca roku 2019,
- krízové opatrenia bude prijímať **jednostranne** Európska únia na ochranu svojich záujmov, a preto ich v zásade môže aj kedykoľvek zrušiť,
- pri prijímaní krízových opatrení sa musí rešpektovať **rozdelenie právomocí** stanovené v zmluvách a zásada subsidiarity v rámci Európskej únie,
- vnútroštátne krízové opatrenia musia byť v **súlade** s právom EÚ vrátane medzinárodných záväzkov Únie a
- krízové opatrenia nebudú slúžiť na nápravu oneskorení, ktorým bolo možné predísť opatreniami na zaistenie pripravenosti a včasnými krokmi príslušných zainteresovaných strán.

5. Posúdenie krízových potrieb

Niektoré oblasti politiky si vyžadujú osobitnú pozornosť vzhľadom na ich význam pre Európsku úniu ako celok, ďalekosiahle dôsledky, ktoré by pre ne malo neriadené vystúpenie Spojeného kráľovstva, a z toho vyplývajúci výrazný negatívny vplyv na občanov a podniky. Komisia identifikovala ďalej uvedené oblasti ako mimoriadne dôležité¹⁰. Práca v týchto oblastiach napreduje s osobitným dôrazom na naliehavosť situácie.

Občania

Európska únia pri rokovaniach so Spojeným kráľovstvom od začiatku kladie **prvoradý dôraz na občanov**. V súlade so závermi Európskej rady z 29. apríla 2017 tvoria otázky týkajúce sa občanov prvú podstatnú časť návrhu dohody o vystúpení. Európska únia sa vždy usilovala o to, aby na brexit nedoplatili občania. To si bude vyžadovať, aby členské štáty zaujali veľkorysý prístup k právam občanov Spojeného kráľovstva, ktorí už majú pobyt na ich území¹¹.

- Komisia sa domnieva, že obdobia oprávneného pobytu občanov Spojeného kráľovstva v členskom štáte EÚ27 pred dátumom vystúpenia by sa mali považovať za obdobia oprávneného pobytu v členskom štáte Európskej únie v súlade so smernicou

¹⁰ Týmto zoznamom nie sú dotknuté dodatočné opatrenia, ktoré by sa v neskoršej fáze mohli javiť ako potrebné.

¹¹ V prípade občanov Spojeného kráľovstva, ktorí v čase vystúpenia Spojeného kráľovstva z EÚ majú pobyt v členských štátoch EÚ27, budú musieť členské štáty spracovať a vydať náležité doklady pre štátnych príslušníkov tretích krajín. Aby títo občania Spojeného kráľovstva mohli pokračovať v pobyte a práci v členskom štáte EÚ27, budú musieť mať povolenie na pobyt vydané vnútroštátnymi migračnými orgánmi.

2003/109/ES o **právnom postavení štátnych príslušníkov tretích krajín**, ktoré sú osobami s dlhodobým pobytom.

To pomôže občanom Spojeného kráľovstva, ktorí majú pobyt v EÚ 27, získať postavenie osoby s dlhodobým pobytom v členskom štáte, v ktorom majú pobyt, ak spĺňajú potrebné podmienky. Vďaka tomu sa s nimi bude zaobchádzať rovnako ako so štátnymi príslušníkmi, pokiaľ ide o prístup k zamestnaniu, vzdelávaniu a základným sociálnym dávkam. Zároveň im to umožní využívať právo na zlúčenie rodiny a za určitých podmienok získať právo na pobyt v inom členskom štáte Európskej únie.

- Komisia takisto pomáha členským štátom pri koordinácii ich činnosti v oblastiach ich právomocí s cieľom zabezpečiť koherentný prístup k ochrane práv občanov. Vzhľadom na rozsah výziev v oblasti administratívy, ktorým budú čeliť vnútroštátne a miestne orgány, a s cieľom vyhnúť sa administratívnym prieťahom sa odporúča, aby členské štáty akceptovali, že žiadosti o povolenia na pobyt sa budú predkladať pred dátumom vystúpenia Spojeného kráľovstva.

V tejto súvislosti Komisia víta uistenie premiérky Mayovej¹², že aj v prípade scenára bez dohody budú práva občanov EÚ v Spojenom kráľovstve chránené spôsobmi podobnými tým, ktoré sú opísané vyššie. Komisia teraz očakáva, že táto záruka bude čoskoro formalizovaná, aby sa na ňu občania mohli spoľahnúť. Zastúpenia Komisie v Spojenom kráľovstve poskytujú občanom EÚ27, ktorí sa zdržiavajú v Spojenom kráľovstve, informácie a uľahčujú ich prístup k právnomu poradenstvu a odborným znalostiam aby im pomohli zabezpečiť ich právne postavenie podľa predpisov Spojeného kráľovstva, ktoré sa budú uplatňovať po vystúpení.

Ako už bolo uvedené, Komisia súbežne s týmto oznámením prijala návrh nariadenia, ktorým sa mení **nariadenie o vízach**¹³. Cieľom návrhu je uľahčiť pohyb osôb medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom, a to oslobodením štátnych príslušníkov Spojeného kráľovstva od vízovej povinnosti pri krátkodobých pobytoch v Európskej únii, za predpokladu, že štátni príslušníci všetkých 27 členských štátov EÚ budú rovnako oslobodení od vízovej povinnosti v Spojenom kráľovstve.

Finančné služby¹⁴

Vystúpenie Spojeného kráľovstva vedie k strate práva finančných subjektov so sídlom v Spojenom kráľovstve poskytovať svoje služby v členských štátoch EÚ27 na základe pasov finančných služieb EÚ. Činnosti prevádzkovateľov z EÚ v Spojenom kráľovstve budú podliehať právu Spojeného kráľovstva.

Komisia vo svojich oznamoch pre zainteresované strany zdôraznila význam pripravenosti na všetky možné scenáre vrátane scenára bez dohody. Európske orgány dohľadu a Európska centrálna banka vo svojej funkcii dohľadu v rámci jednotného mechanizmu dohľadu vydali rozsiahle stanoviská a usmernenia s cieľom zdôrazniť potrebu pripravenosti a objasniť očakávania v oblasti dohľadu v prípade premiestnenia podnikov. Mnohé spoločnosti EÚ poskytujúce finančné služby sa pripravili na scenár, v ktorom Spojené kráľovstvo už nebude súčasťou jednotného trhu, napríklad úpravou svojich zmlúv alebo premiestnením kapacít a činností do EÚ27. Napriek tomu, že tento presun činností a budovanie kapacít v EÚ27 stále

¹² <https://www.gov.uk/government/news/pm-brexite-negotiations-statement-21-september-2018>.

¹³ COM (2018) 745.

¹⁴ Oznamy Komisie pre zainteresované strany, ktoré boli v tejto oblasti uverejnené, možno nájsť na adrese: https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_sk#fisma.

prebieha a mal by sa urýchliť, nebude možné ho vo všetkých oblastiach včas dokončiť do marca 2019. Aj keď by to mohlo predstavovať riziko pre finančnú stabilitu v Európskej únii, **riziká v tomto sektore spojené so scenárom bez dohody sa výrazne znížili.**

Napríklad mnohé **poisťovne** prijali opatrenia – vrátane prevodu zmlúv, zakladania pobočiek a dcérskech spoločností alebo zlúčenia so spoločnosťami EÚ27 – aby mohli naďalej poskytovať služby svojim klientom. Európsky orgán pre poisťovníctvo a dôchodkové poistenie zamestnancov (EIOPA) spolupracuje s vnútroštátnymi orgánmi na riešení zvyškových rizík pre určitých poistníkov v EÚ27¹⁵.

Nezúčtované zmluvy o mimoburzových derivátoch medzi EÚ a protistranami v Spojenom kráľovstve budú v zásade naďalej platné a vykonateľné až do splatnosti. V prípade scenára bez dohody by podľa všetkého nemalo dôjsť k všeobecnému problému s plnením zmlúv. S určitými tzv. udalosťami životného cyklu (napríklad zmeny zmlúv, obnovenia a novácie) však môže byť v niektorých prípadoch spojená potreba získať povolenie alebo výnimku vzhľadom na to, že protistrana už nie je spoločnosťou EÚ¹⁶. Účastníci trhu sa vyzývajú, aby pokračovali v príprave na túto situáciu prostredníctvom prevodu zmlúv a získavania príslušných povolení.

Vzhľadom na toto posúdenie sa Komisia domnieva, že v týchto dvoch oblastiach nie sú potrebné krízové opatrenia.

- Pokiaľ ide o **zúčtované deriváty**, zdá sa, že v prípade scenára bez dohody by mohli existovať riziká pre finančnú stabilitu vyplývajúce z neriadeného zatvárania pozícií zúčtovacích členov EÚ v centrálnych protistranách Spojeného kráľovstva. Môžu existovať aj potenciálne riziká v súvislosti s určitými službami, ktoré centrálna depozitára cenných papierov Spojeného kráľovstva poskytujú prevádzkovateľom z Únie a ktoré nemôžu byť v krátkodobom horizonte nahradené. V týchto oblastiach existujúce systémy rovnocennosti poskytujú vhodné nástroje, ktoré je možné rýchlo použiť. V tejto súvislosti by mal využiť čas, ktorý zostáva do 30. marca 2019. Ak Komisia bude musieť konať, urobí tak len v rozsahu potrebnom na riešenie rizík pre finančnú stabilitu vyplývajúcich z vystúpenia bez dohody, a to za prísnych podmienok a na obmedzený čas. Ak sa nedosiahne dohoda, Komisia prijme dočasné a podmienené rozhodnutia o rovnocennosti, aby sa zabezpečilo, že nedôjde k narušeniu centrálného zúčtovania a služieb depozitárov¹⁷. Tieto rozhodnutia sa doplnia uznaním infraštruktúr so sídlom v Spojenom kráľovstve, ktoré sa preto vyzývajú, aby vopred požiadali Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA) o uznanie.

Európske orgány dohľadu sa vyzývajú, aby začali pripravovať dojednania o spolupráci s orgánmi dohľadu Spojeného kráľovstva s cieľom zabezpečiť, aby v prípade scenára bez dohody výmena informácií týkajúcich sa finančných inštitúcií a subjektov bola možná hneď po dátume vystúpenia.

¹⁵ Pozri aj oznámenie orgánu EIOPA z 5. novembra 2018 <https://eiopa.europa.eu/Pages/News/EIOPA-calls-for-immediate-action-to-ensure-service-continuity-in-cross-border-insurance-.aspx>.

¹⁶ S cieľom uľahčiť prevod dlhodobých zmlúv do Európskej únie Európsky orgán pre cenné papiere a trhy (ESMA) 8. novembra 2018 predložil Komisii na schválenie návrhy technických noriem, ktorými sa zabezpečí, že po prevode budú takéto zmluvy aj naďalej podliehať rovnakému regulačnému zaobchádzaniu.

¹⁷ Tieto opatrenia sú podmienené kladným hlasovaním členských štátov v príslušnom výbore.

Letecká doprava¹⁸

V oblasti **leteckej dopravy** by vystúpenie Spojeného kráľovstva bez akýchkoľvek dojednaní v deň vystúpenia a bez toho, aby prevádzkovatelia uzavreli potrebné a možné alternatívne dojednania, viedlo k náhlym prerušeniam letovej prevádzky medzi Spojeným kráľovstvom a Európskou úniou z dôvodu neexistencie prepravných práv a/alebo neplatnosti prevádzkových licencií alebo osvedčení o bezpečnosti letectva.

- Pokiaľ ide o **prepravné práva**, Komisia navrhne opatrenia na zabezpečenie toho, aby leteckí dopravcovia zo Spojeného kráľovstva mohli prelietavať ponad územie Európskej únie, uskutočňovať technické zastávky (napr. dopĺňanie paliva bez nástupu/výstupu cestujúcich), ako aj pristávať v Európskej únii a letieť späť do Spojeného kráľovstva. Tieto opatrenia by boli podmienené tým, že Spojené kráľovstvo bude uplatňovať rovnocenné opatrenia na leteckých dopravcov z Európskej únie.
- Pokiaľ ide o **bezpečnosť letectva**, v prípade určitých výrobkov leteckej techniky (typové osvedčenia) a spoločností (schválenie organizácie) bude môcť Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (EASA) vydávať osvedčenia až po tom, ako sa Spojené kráľovstvo stane treťou krajinou. Komisia navrhne opatrenia na **zabezpečenie zachovania platnosti takýchto osvedčení počas obmedzeného časového obdobia**. Tieto opatrenia budú podmienené tým, že Spojené kráľovstvo bude uplatňovať podobné opatrenia. Podobne Komisia navrhne opatrenia na **zabezpečenie** toho, aby sa súčasti a zariadenia uvedené na trh Únie pred dátumom vystúpenia na základe osvedčenia vydaného právnickou a fyzickou osobou certifikovanou orgánom civilného letectva Spojeného kráľovstva mohli za určitých okolností ďalej používať.
- Komisia prijme opatrenia s cieľom zabezpečiť, aby cestujúci odlietajúci zo Spojeného kráľovstva s tranzitom cez letiská EÚ27 a ich príručná batožina boli naďalej oslobodení od druhej bezpečnostnej detekčnej kontroly uplatnením tzv. **systému „jednorazovej bezpečnostnej kontroly“¹⁹**.

Pokiaľ ide o požiadavku v právnych predpisoch EÚ, že leteckí dopravcovia musia byť vo väčšinovom vlastníctve a pod kontrolou právnych alebo fyzických osôb EÚ, **Komisia zdôrazňuje, že je nevyhnutné, aby spoločnosti, ktoré chcú byť uznané za leteckých dopravcov EÚ**, prijali všetky potrebné opatrenia na zabezpečenie splnenia tejto požiadavky k 30. marcu 2019.

Cestná doprava²⁰

Pokiaľ ide o **cestnú dopravu**, v prípade scenára bez dohody by práva dopravcov zo Spojeného kráľovstva týkajúce sa prístupu na trh boli od dátumu vystúpenia obmedzené na povolenia, ktoré vydáva Európska konferencia ministrov dopravy (ECMT), čo by v porovnaní so súčasným stavom znamenalo podstatné zníženie objemu dopravy medzi Úniou a Spojeným kráľovstvom. Súčasné právne predpisy EÚ neobsahujú žiadny mechanizmus na rozšírenie licencií Spoločenstva, ktoré poskytujú dopravcom širšie prístupové práva v rámci Európskej únie.

¹⁸ Oznamy Komisie pre zainteresované strany, ktoré boli v tejto oblasti uverejnené, možno nájsť na adrese: https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_sk#move

¹⁹ Toto opatrenie je podmienené kladným hlasovaním členských štátov v príslušnom výbore.

²⁰ Oznamy Komisie pre zainteresované strany, ktoré boli v tejto oblasti uverejnené, možno nájsť na adrese: https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_sk#move

Colná oblasť²¹

V prípade scenára bez dohody sa tovar, ktorý vstupuje do Európskej únie zo Spojeného kráľovstva, bude od dátumu vystúpenia považovať za dovoz a tovar, ktorý opúšťa Európsku úniu do Spojeného kráľovstva, sa bude považovať za vývoz. Uplatňovať sa budú všetky príslušné právne predpisy EÚ týkajúce sa dovážaného tovaru a vyváženého tovaru vrátane výberu určitých poplatkov a daní (ako sú clá, daň z pridanej hodnoty a spotrebná daň pri dovoze) v súlade so záväzkami Európskej únie vyplývajúcimi z pravidiel Svetovej obchodnej organizácie. Bude takisto potrebné predkladať colným orgánom **colné vyhlásenia** a bude existovať možnosť **kontroly** zásielok.

- Komisia vyzýva členské štáty, aby podnikli všetky potrebné kroky na to, aby v prípade scenára bez dohody boli schopné uplatňovať od 30. marca 2019 Colný kódex Únie a príslušné pravidlá týkajúce sa nepriamych daní na všetky dovozy zo Spojeného kráľovstva a vývozy do Spojeného kráľovstva. Colné orgány môžu vydávať **povolenia na používanie opatrení na uľahčenie obchodu** stanovených v Colnom kódexe Únie, ak o ne hospodárske subjekty požiadajú, a s výhradou splnenia príslušných požiadaviek. Zabezpečiť rovnaké podmienky a hladké obchodné toky bude obzvlášť náročné v oblastiach s najhustejšou prepravou tovaru medzi EÚ a Spojeným kráľovstvom. Komisia spolupracuje s členskými štátmi s cieľom pomôcť nájsť riešenia pri plnom rešpektovaní súčasného právneho rámca.

Sanitárne/rastlinolekárske požiadavky²²

V prípade scenára bez dohody sa od dátumu vystúpenia zakáže vstup mnohých druhov tovaru a zvierat, na ktoré sa vzťahujú **sanitárne a rastlinolekárske pravidlá**, pokiaľ Spojené kráľovstvo nebude v právnych predpisoch EÚ zahrnuté do zoznamu schválených tretích krajín.

- Ak to bude odôvodnené a za predpokladu splnenia všetkých príslušných podmienok, Komisia na základe veterinárnych právnych predpisov EÚ urýchlene zahrnie²³ Spojené kráľovstvo do takéhoto zoznamu s cieľom umožniť vstup živých zvierat a živočíšnych produktov zo Spojeného kráľovstva do Európskej únie²⁴.

Ak aj však Spojené kráľovstvo bude zahrnuté do uvedeného zoznamu, budú sa naň vzťahovať **prísne dovozné podmienky týkajúce sa zdravia** uplatňované na tretie krajiny a tieto dovozy sa budú musieť podrobiť sanitárnym a rastlinolekárske kontrolám vykonávaným orgánmi členských štátov na hraničných inšpekčných staniciach, za ktoré zodpovedajú členské štáty. Komisia pri schvaľovaní nových alebo rozšírených hraničných inšpekčných staníc v členských štátoch EÚ27 zohľadní možnosti flexibility stanovené v platných právnych predpisoch EÚ.

²¹ Oznamy Komisie pre zainteresované strany, ktoré boli v tejto oblasti uverejnené, možno nájsť na adrese: https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_sk#tradetaxud

²² Oznamy Komisie pre zainteresované strany, ktoré boli v tejto oblasti uverejnené, možno nájsť na adrese: https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness/preparedness-notice_sk#sante

²³ Zahrnutie do zoznamu je podmienené kladným hlasovaním členských štátov v príslušnom výbore.

²⁴ Komisia poznamenáva, že vláda Spojeného kráľovstva vydala 24. septembra 2018 oznámenie s usmerneniami o „dovoze zvierat a živočíšnych produktov v prípade, že sa nedosiahne dohoda o brexite“, v ktorom sa uvádza, že „ku dňu, keď Spojené kráľovstvo opustí EÚ, nedôjde k nijakým zmenám súčasných dovozných kontrol alebo požiadaviek týkajúcich sa oznamovania dovozu živých zvierat a živočíšnych produktov, pokiaľ ide o priame dovozy z EÚ“.

Osobné údaje²⁵

V prípade scenára bez dohody sa od dátumu vystúpenia budú na prenos osobných údajov do Spojeného kráľovstva vzťahovať pravidlá týkajúce sa medzinárodných prenosov podľa všeobecného nariadenia (EÚ) 2016/679 o ochrane údajov, smernice (EÚ) 2016/680 pre sektor presadzovania práva a nariadenia (ES) č. 45/2001²⁶ pre inštitúcie a orgány Európskej únie.

Všeobecné nariadenie o ochrane údajov, smernica 2016/680 a nariadenie č. 45/2001 obsahujú široký súbor nástrojov na prenos údajov do tretích krajín. Patria medzi ne najmä tzv. primerané záruky (napr. schválené štandardné zmluvné doložky Komisie, záväzné vnútropodnikové pravidlá, administratívne dojednania), ktoré môže používať tak súkromný sektor, ako aj verejné orgány.

Uvedené tri legislatívne akty okrem toho obsahujú viacero výnimiek týkajúcich sa osobitných situácií, ktoré umožňujú prenos údajov, aj keď neexistujú primerané záruky, napríklad ak dotknutá osoba poskytne výslovný súhlas, na účely plnenia zmluvy či uplatnenia právnych nárokov alebo z dôležitých dôvodov verejného záujmu. Ide o tie isté nástroje, ktoré sa používajú vo väčšine krajín sveta, v prípade ktorých neexistuje rozhodnutie o primeranosti.

Vzhľadom na možnosti dostupné v rámci uvedených legislatívnych aktov nie je prijatie rozhodnutia o primeranosti súčasťou krízového plánovania Komisie.

Politika EÚ v oblasti klímy

V prípade scenára bez dohody sa všetky príslušné právne predpisy EÚ v oblasti zmeny klímy (týkajúce sa obchodovania s emisiami EÚ, fluórovaných skleníkových plynov a iné) prestanú odo dňa vystúpenia uplatňovať na Spojené kráľovstvo a v Spojenom kráľovstve. Pokiaľ ide o systém EÚ na obchodovanie s emisiami, Komisia bude dôkladne monitorovať jeho riadne fungovanie v kontexte vystúpenia. Komisia prijme potrebné opatrenia na zachovanie integrity tohto mechanizmu, a to aj prostredníctvom možného dočasného pozastavenia aukčných a bezplatných postupov pridelovania/výmeny vo vzťahu k Spojenému kráľovstvu.

S cieľom zabezpečiť fungovanie systému kvót fluórovaných skleníkových plynov v prípade, že do marca 2019 nedôjde k ratifikácii dohody o vystúpení, by sa množstvá plynov legálne uvádzané podnikmi Spojeného kráľovstva na ich domáci trh už nemali brať do úvahy pri pridelovaní ročných kvót na rok 2019, keďže trh EÚ bude k dátumu vystúpenia menší.

- Komisia zmení referenčné hodnoty podnikov Spojeného kráľovstva tak, aby sa ich ročné kvóty na fluórované skleníkové plyny na rok 2019 pridelovali na základe ich deklarovanej činnosti v EÚ27, čím sa vylúčia kvóty založené na ich deklarovanej domácej činnosti v Spojenom kráľovstve²⁷.

²⁵ Oznam Komisie pre zainteresované strany, ktorý bol uverejnený v tejto oblasti, možno nájsť na adrese: https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/data_protection_sk.pdf.

²⁶ Alebo nástroja, ktorý ho nahradí, po jeho nadobudnutí účinnosti.

²⁷ Toto opatrenie je podmienené kladným hlasovaním členských štátov v príslušnom výbore.

6. Ďalšie kroky týkajúce sa krízového plánovania

Rokovania medzi Európskou úniou a Spojeným kráľovstvom o dohode o vystúpení pokračujú a Komisia aj naďalej vyvíja v tomto procese maximálne úsilie.

Vzhľadom na blížiaci sa dátum vystúpenia Spojeného kráľovstva je však potrebné pokročiť s prípravami na všetky možné výsledky. Uvedené krízové opatrenia si vyžadujú veľmi úzku koordináciu na všetkých úrovniach: na úrovni Európskej únie, vnútroštátnej a miestnej úrovni a na úrovni opatrení prijímaných zainteresovanými stranami. Komisia v tomto oznámení stanovila kľúčové opatrenia, ktoré sa majú prijať v hlavných oblastiach²⁸.

Komisia zdôrazňuje, že prijímanie niektorých opatrení podlieha procesným postupom, ktoré nie je možné skrátiť. Týka sa to najmä legislatívnych aktov, v prípade ktorých protokoly 1 a 2 k zmluvám stanovujú osemtyždňové obdobie na konzultáciu s národnými parlamentmi. Podobne delegované akty podliehajú povinnému preskúmaniu zo strany Európskeho parlamentu a Rady, ktoré nie je možné vo všetkých prípadoch urýchliť.

Včasné prijatie potrebných legislatívnych opatrení si vyžaduje **plnú spoluprácu všetkých zúčastnených inštitúcií EÚ**, aby sa zabránilo oneskoreniam v dôsledku faktorov, ktoré nesúvisia s brexitom.

Minimálne lehoty pre právne akty druhej úrovne, ktoré je Komisia splnomocnená prijímať, sú uvedené v prílohe 5.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti má Komisia v úmysle:

- predložiť návrhy všetkých potrebných legislatívnych opatrení a prijať všetky delegované akty do 31. decembra 2018,
- v prípade legislatívnych aktov by to Európskemu parlamentu a Rade malo poskytnúť dostatok času na dokončenie riadneho legislatívneho postupu pred plenárnym zasadnutím Parlamentu, ktorého mandát sa končí, v marci 2019 a na výkon kontrolných funkcií pri delegovaných aktoch,
- najneskôr do 15. februára 2019 predložiť všetky návrhy potrebných vykonávacích aktov na hlasovanie v príslušných výboroch.

Počas celého tohto obdobia Komisia zabezpečí riadnu koordináciu medzi členskými štátmi. Na tento účel usporiada pracovná skupina Rady (článok 50) v novembri – decembri 2018 **sériu odvetvových stretnutí**, na ktorých sa zúčastnia koordinátori pripravenosti na brexit z členských štátov EÚ27 a príslušné vnútroštátne správne orgány (pozri prílohu 6). Tieto semináre o pripravenosti budú príležitosťou na spoločné posúdenie stavu pripravenosti a potreby dodatočných opatrení, ktoré by sa mali prijať na úrovni zainteresovaných strán, vnútroštátnych správ a EÚ. Komisia sa bude podľa potreby zúčastňovať na zasadnutiach Európskeho parlamentu a Rady o otázkach pripravenosti.

Potreba jednotného a koordinovaného prístupu členských štátov EÚ27

Komisia vyzýva členské štáty, aby v tomto bezprecedentnom procese vystúpenia **zostali jednotné** a naďalej preukazovali odhodlanie a solidaritu, ktoré sú charakteristické pre pozíciu Európskej únie v rokovaniach, a dôveru, že **spoločný krízový plán** bude realizovaný v súlade

²⁸ Prehľad je uvedený v prílohe 4.

s navrhovaným harmonogramom a na základe plánu predloženého v tomto dokumente. Komisia poukazuje na to, že dvojstranné riešenia by boli buď nezlučiteľné s rozdelením právomocí v rámci Európskej únie, alebo, aj keby s rozdelením právomocí zlučiteľné boli, v konečnom dôsledku by ohrozili integritu Európskej únie, čo by malo negatívny vplyv na občanov, podniky a verejné orgány.

Návrh dohody o vystúpení predstavuje najlepšiu možnosť vystúpenia. V prípade, že sa dohoda o vystúpení neuzavrie, Európska únia bude konať v zmysle ochrany svojich záujmov a mala by zaujať jednotný a koordinovaný prístup vo všetkých oblastiach.